

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת בשלה - שירה
י"ג שבט תשפ"ג
גליון תתצ"ה

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
6:29	5:55	4:54	
6:33	5:54	4:39	ירושלים
6:29	6:17	4:58	באר אפארק

תפילה על האתרוג

ט"ו בשבט ראש השנה לאילנות, על כן טוב ונכון לומר ביום ט"ו בשבט בטהרת פסוקים אלו ובקשה זו.

וידוע הוא שיש קבלה ביד חכמי אשכנז וז"ל שצריך לבקש ביום ט"ו שבט בפרטות על האתרוג שיודמן לישראל אתרוג טוב ויפה בחג.

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתברך כל אילנות האתרוג להוציא פרותיהם בעתם.

ויוציאו אתרוגים טובים יפים ומתדרים ונקיים מכל מום ולא יעלה בהם חזוית, ויהיו שלמים ולא יהיה בהם שום חסרון ואפלו עקיצת קוצ, ויהיו מצוינים לנו ולכל ישראל אחינו בכל מקום שהם, לקיים בה מצות נטילה עם הלולב בחג הסוכות שיבא עלינו לקיים טובים ולשלום כאשר צויתנו בתורתך ע"י משה עבדך ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפות תמרים וענף עז עבות.

ויהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתצונו ותיצונו לקיים מצוה זו של נטילת לולב וחדש וערבה ואתרוג בתקונה בזמנה בחג הסוכות שיבא עלינו לימים טובים ולשלום בשמחה ובטוב לב, ותמזין לנו אתרוג יפה ומתדר ושלם וקשר בהלכתו

ויהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו שתברך כל מיני האילנות ויוציאו פרותיהם ברבני שמינים וטובים, ותברך כל הגפנים שיוציאו ענבים הרבה שמינים וטובים כדי שיהיה היום היוציא מהם מצוי לרב לכל עמך ישראל לקיים בו מצות קדוש ומצות הברכה בשמחת ובימים טובים.

ותקיים בנו ובכל ישראל אחינו מקרא שקתוב לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב ויין כי כפר רצה אלקים את מעשיך באתי לגני אחותי פלה אריתי מזרי עם בשמי אבילתי יצרי עם דבשתי שתיתי ייני עם תלבי, אכלו רעים שתו ושכרו הדום יהיו לרצונו אמרו פי והגיון לפי לפניך ה' עזרי וגואלי.

ובשבילם נבראו האילנות והוא ר"ה שלהם.

שיחת קודש

מפ"ק ב"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

חמשה עשר בשבט יום מסוגל לבקש אתרוג כשר לחג הסוכות הבעל"ט

וממילא י"ל עוד בדרך רמז שהרי בתורה"ק כתיב "כי האדם עץ השדה", וא"כ כמו שלומדים מזה שהאדם משול לעץ, כך יש ללמוד מזה שהעץ משול לאדם, וכמו שט"ו בשבט רואים מכאן ששייך גם לאדם כך י"ל בהיפך נמי שגם ר"ה של האדם בא' תשרי נוגע גם לאילנות, ולכן יש ללמוד מזה שכמו ר"ה האדם בתשרי הוא של ב' ימים שהם נחשבים כיומא אריכתא וכיום אחד ארוך, כך גם ר"ה של האילן שמשול לאדם הוא ג"כ של ב' ימים וקדושתם חשובה יומא אריכתא, ולכן הגם שביום מחר אומרים כן תחננו אבל עכ"ז קדושת ר"ה לאילנות נמשכת ליום מחר יום הבא וחל אף עליו, שהרי בלא"ה תכלית כל הימים הטובים הוא שישאר השפע קודש שלהם גם אחר"כ אויף תמיד ולא לאותו יום בלבד ואילו אח"כ עבר ונשכח ח"ו, אלא שבתות ויו"ט של כל השנה הם מרוממים כל השנה והשפעתם צריכה להיות לתמיד.

לכן ודאי שפע ר"ה לאילנות גם למחרתו וימשיך להשפיע תמיד, ממילא כיון שנמצא שהאדם דומה לעץ השדה והעץ לאדם, לכן ר"ה לאילן הוא לשניהם יחד, לכן יכולים לפעול ביום זה ליכות לפירות טובים, וכן לפעול העיקר שהוא המשותף לאדם עם עץ השדה, שהוא התיקון לחטא עץ הדעת, שתיקון דבר זה הוא תכלית כל התיקונים ועיד"ז זוכים לשלימות התיקונים וביאת משיח ובנין ביהמ"ק בב"א כי כל הקילקול שנכנס בהם יצה"ר וחטאים בא ע"י אכילת עה"ד, לכן תיקון זה הוא תכלית הכל, ולכן הוא מסוגל בט"ו בשבט ביותר לזה כי הוא ר"ה לשניהם, ממי שבזה יש לשוב ולרמז שלכן כתיב אילן לשון יחיד ולא רבים כדי לרמז לאילן הידוע הוא עץ הדעת שיכולים לפעול התיקון לזה ביום זה דייקא ביותר, ע"י השפעות קדושות של זה היום, וכיון שתיקון זה הוא שלימות הכל ותכלית הכל, נמצא שיום זה הוא א גולדיגע טאג שיכולים ליכות בו לביאת משיח צדקנו ובנין ביהמ"ק בב"א.

ולכן גם ישנו דיוק ממרן רבינו הרמ"מ זיע"א שהענין לאכול אתרוג דייקא בזה היום שהרי הוא מסוגל לתיקון חטא עה"ד, ואמנם הנה בתורה איתא פשטים עא"ס, ולכן י"ל הפשט שחטא עה"ד נמשך כולו משום גאות וכבוד שבהם הכשיל היצה"ר הנחש הקדמוני את האדם וחוה שא"ל "והייתם כאלהים" שבוה הכניס בהם הגאווה וכבוד ואז דייקא יכל להתטאם ולולי זה לא היה יכול להתטאם כלל כי ענווה ושפלות רוח המה שמירה עליונה מחטאים עבירות ופשעים, משא"כ גאווה וגאות נופלים שלעמטע גויים בעוונות ופשעים רח"ל, ולכן יצה"ר נחש הקדמוני הביאם קודם לגאות ואחר"כ הכשילם, שדבר זה מבואר בספרי חסידות ובסה"ק מאור ושמש שיהודי שהוא בתכלית הענווה אין שייך אצלו חטאים כלל, ממילא נמצא שחטא עה"ד הוא המשך בעמי ב'.

הן עתה הוא יום הגדול חמשה עשר בשבט ואיתא ממרן אדמו"ר הרמ"מ זיע"א שאצל זקינו מרן הרה"ק הרדצ"ש מלעלוב זיע"א היה זה יום השוב מאוד ויו"ט הגדול ביותר מכל השנים, לפי שהיו אצלו שני ימים מיוחדים במעלה שהם ספיציעלע הויכע זמנים שהם חמשה עשר בשבט וטו"ב סיון שהוא יו"ד של רבו הה"ק מקארלין זי"ע, שאלו השנים היו אצלו ימים מרוממים, והוסיף מרן רבינו הרמ"מ לספר שמי שהוצרך לאיזה תיקון היה נותן לו את זה זקינו ביום זה דייקא שהוא ט"ו בשבט, וכן יעזרינו ה' לבחי' התיקון שלנו שנוכה דערלעבן משיחין ונעשה תשובה כראוי מתוך שמחה נחת והרחבה.

גם ידוע לכל מהרה"ק בעל 'בני יששכר' זי"ע שכתב בספרו הק' שיום ט"ו בשבט הרי הוא יום מסוגל ומיוחד ביותר לבקש ולהעתיך בתפילה כדי לזכות באתרוג כשר ומהודר לחג הסוכות הבעל"ט שהרי ר"ה לאילנות הוא, והוסיף לדייק שלכן כתיב במשנה ר"ה לאילן שהוא לשון יחיד ולא לאילנות בלשון רבים כדי לרמז לאילן הידוע והחשוב של האתרוג שמקיימים בו בסוכות מצוה חשובה רוממה ונשגבה, ולכן יש לו גם חשיבות יותר משאר אילנות שעל זה יש להתפלל ביחוד ביום זה.

והנה דבר ידוע הוא מספה"ק שר"ה לאילנות כוונתו לרמז גם לבני האדם עדש"כ בתורה"ק "כי האדם עץ השדה", א"כ שהוא נמשל לאילן, ממילא ר"ה לאילנות הוא גם ר"ה עבורו, וכבר אמרו בזה הרבה פארשידענע פשטים מהו השייכות והקשר והדוגמא מהאילנות לבני האדם ליהודים השומרים תורה ומצוות, וי"ל הפירוש שכמו שמצינו באילנות שיעיקר תכליתם וחשיבותם הוא הפירות שיוציאים מהם, ואילן חשוב נקרא זה שמוציא פירות טובים ומשובחים, ואילן מובחר הוא הנותן גזונטע פירות, ממילא כמו"כ אצל האדם המשול לאילן עיקר חשיבותו בזה שיעשה תמיד פירות טובים שהם מעשי"ט חשובע הייליגע תומ"צ שקרויים פירות כי פרי מעלליהם יאכלו וכן שיעמיד תולדות פון הייליגע קינדער בנים ובנות הגונים וצדיקים שהם ג"כ פירות האדם עץ השדה, ולכן בזה הוא הדימוין שבו נמשל האדם לעץ השדה לרמז שהעיקר שיתן פירות טובים בגו"ר שיהיו מן המוכר שבמובחר, ועבו"ז ט"ו בשבט ר"ה לאילן שבשדה ואדם הוא עץ השדה.

עוד יתכן לומר בפשטות ענין שייכותם, שהרי תכלית הבריאה כולה ובכלל זה תכלית בריאת כל האילנות עבור ישראל שיקיימו תומ"צ וממילא שאם בר"ה לאילנות נגזר שיהיו פירות טובים באילנות ממילא יש לישראל גזונטע עסן, נמצא שר"ה לאילן הוא ר"ה לאדם אם יהיו לבנ"י פירות טובים שהרי לעץ בפנ"ע מה זה נפק"מ איזה פירות יהיו לו והרי אין לו תכלית לעצמו אלא רק שהוא נברא לסייע לבנ"י שיוכלו לאכלם ועיד"ז יאח בכוחם לשמור ולקיים תומ"צ, כדפירש"י הק' מחז"ל הק' עה"פ "בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ" שברא אותם השי"ת בשביל צדיקים שנקראו ראשית וישראל והתורה שנקראים ראשית, דהיינו שהבריאה עבור שבה יקיימו ישראל התורה שנק' ראשית

שיחת קודש

המשך מעמ' א'

מעצמם ולא השי"ת אמר זה וא"כ מה ראי' מזה שאף באכילה אין מיתה, וגם צ"ב למה באמת היא הוסיפה לומר ולחשוב שגם נגיעה אסורה, ומה סבר אדה"ר עצמו כשאכל והרי ידע שהשי"ת הזהירו רק על אכילה ולא נגיעה, וגם ארז"ל שכל המוסיף גורע כדכ' אל תוסיף על דבריו ואל תגרע ממנו, משמע שבזה טמון ממשולם בזה שהוסיפו איסור נגיעה על איסור אכילה, ובנקודה זו לבדה היתה הטענה עליהם, אבל זולת זה אינם אשמים כלל במה שאירע שם, וא"כ מה היה העוון שם,

ולכן י"ל שאחר שציוה השי"ת לאדה"ר איסור אכילה מעה"ד הוסיף הוא לעצמו וכן לחוה אשתו גם איסור נגיעה ועשה זאת עבור שמירה והרחקה שלא יבוא להכשל בעצם איסור אכילה כי ע"י איסור נגיעה יתרחקו ממנו יותר ויותר כמו שמצינו אצל חז"ל הק' שהוסיפו איסורים ואזהרות על איסורי תורה כדכ' ושמרתם את משמרתי ודרשינן עשו משמרת למשמרת ועכ"ו יצא מזה שם מכשלה כי היה עליו לפרש לה שעצם האיסור הוא אכילה ואילו איסור הנגיעה הוא רק הוספה למשמרת ואילו היה מפרש לה זה לא היתה נכשלת, כי הגם שהנחש דחפה ונגעה ולא מתה היתה מבינה שזה משום שאינו איסור בעצמותו ולכן לא מתה, משא"כ אם תאכל ודאי תמות ושוב היתה נשמרת ולא אוכלת ולא חוטאת ורק משום שאדה"ר א"ל שהוא אסור ממש והיא סברה שהוא כאיסור אכילה ממש, לכן כשראתה שאין מיתה בנגיעה סברה שיש טעות במה שאמר לה אדה"ר ממילא שגם באכילה גופה ליכא מיתה, וזהו שאמרו ז"ל שהטענה עליו היתה שהוסיף על דבריו ה' היינו לא עצם זה שהוסיף איסור נגיעה כי זה עצמו דבר טוב הוא ככל הרחקות שגורו חז"ל אלא הטענה עליו היתה למה השווה את מה שהוסיף לעשות אותו כעצם גוף האיסור ולהוסיף ההרחקה בתוקף כעצם האיסור זהו הוספה שסופה לגרע,

ועל דקותידיגע ענין זה היתה הטענה עליו ולא זולת זה ורק עיד"ו אח"כ ה' הצלחת היצה"ר לבלבל לשתיהם

הגורם לכל שאר החטאים בעולם מחמת שעיד"ו נכנס בהם יצה"ר שבא ע"י גיאות וכבוד, ולכן תיקונו ע"י ענווה ושפלות רוח, וממילא שבזה פירש מרן הרמ"מ שיש ענין באכילת אתרוג בט"ו בשבט שהרי יום מסוגל לתיקון חטא עה"ד הבא מגאות, משא"כ אתרוג הוא ענין ענווה שהרי אתרוג ר"ת הפסוק אל תבואני ריגל גיאווה ובוזה יזכו לתכלית התיקון ולתשובה מתוך ענווה ושפלות רוח.

והכל צריך להיות מתוך שמחה, כי ענווה ושמחה שלובים גם יחד כמש"כ ישמעו ענוים וישמחו ששני אלה קשורים זה עם זה וזה בזה, ועיד"ו יהיה כל קיום התוהמ"צ מתוך שמחה ויזכו לתיקון השלם ותיקון חטא עה"ד שלימות הכל.

אבל בפשטות כיון שבתוה"ק אי' פשטים רבים לכן י"ל ע"פ פשוט שיש ענין לאכול אתרוג בט"ו בשבט משום שהרי עושים בו מצוה גדולה חשובה ויקרה שנוטלים אותו לארבעה מינים שבחג הסוכות, לכן בר"ה לאילנות יש שמחה מיוחדת ותיקון מיוחד לאכול בו ביום ממנו מכיון שהוא משמש לכה מצוה עצומה והוא חשיבות מיוחדת לאכול ממנו ביום זה משום מצוותו החשובה עד מאוד.

והנה זה ידוע ששם בחטא עה"ד נגרם הכל ע"י יצה"ר הנחש הקדמוני שהוא המפתה ומסית תמיד לחטא כאמרם ז"ל "יורד ומסטיץ עולה ומקטרג" רח"ל והוא גרם שם וסיבב מוחם בבילבול ושיגעון נורא עד שא"א להאשימם כלל בזה החטא, וע"י תוקף הבילבול שבלבלם הביאם לדיבורי אפיקורסות שלו והייתם כאלהים רח"ל, ולכן אינם אשמים כדאי' בחז"ל שתחילה אמרה חוה לנחש שהשי"ת אסר עליהם הן לאכול והן לנגוע בעץ ואז דחפה הנחש בע"כ ונגעה בעץ ולא מתה אז אמר לה כמו שאין מיתה בנגיעה כך אין מיתה באכילה, ובוזה שיכנעה שתאכל ואכלה והאכילה גם את אישה אדה"ר עמה, ואחר שנכשלו נקנסה מיתה ובא יצה"ר לכל באי עולם,

ולכאן צ"ב האיך שיכנעה ע"י שראתה שאין מיתה בנגיעה והרי הם ידעו שזה הוסיפו

שחיה סברה ע"י הדחיפה שיש כאן טעות וגם באכילה ליכא מיתה ואז אף אדה"ר עצמו שבוודאי שמע מהשי"ת שיש מיתה באכילה ג"כ בא לטעות ע"י בילבול היצה"ר שבתוקף זאת בא לחשוב שהרי השי"ת א"ל כי ביום אכלך ממנו מות תמות, והרי רואה שהיא אוכלת ואינה מתה ולא ידע שהפירוש ביום אכלך היינו אחר אלף שנים שהם יומו של הקב"ה כדכ' בתהילים "כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבור", וכמו שבאמת גם אחר שנקנסה עליו מיתה חי אדה"ר קרוב לאלף שנים זולת השבעים שנתן לדוד המע"ה במתנה, וכיון שלא ידע וסבר שיום הוא כפשוטו.

לכן כשראה אותה אוכלת ולא מתה סבר אף הוא שטועה אף בעצם ענין איסור אכילה וגם זה טעות וגם זה מותר ואתא למיכל מיניה גם הוא והצליח יצה"ר לבלבל דעתם כ"כ עד שנכשלו וחטאו והביאו יצה"ר ומיתה לבאי עולם רח"ל, והכל מהיצה"ר ובילבול שלו שגרם אז והוא הגורם תמיד לכל עוון וחטאת וממנו כל הצרות וחטאים.

וממילא שכנ"ל יום חמשה עשר בשבט ולמחרתו שעוד קדוש בקדושתו אחר שהוא ר"ה לאילן כר"ה לאדם שהוא שתי ימים כי האדם עץ השדה כנ"ל, וב' ימים אלו הם מיוחדים וגבוהים לתיקון השלם.

לכן יעורנו השי"ת שנוכה לתיקון השלם ותיקון חטא עה"ד, ונפעל כל טוב סלה, וישפיע עלינו ליכות לתשובה שלימה באמת, און שטייגען בתוה"מ ונמ"ח מיט א גזונטע אידישע שמחה שטענדיג, כי השמחה מרוממת את הנפש לעבוד את השי"ת כראוי, ונוכה לפירות בריאים וטובים ברו"ג ולגאר כשר'ע אתרוגים מהודרים לחג הסוכות הבעל"ט,

ויתן לכולנו שפע קודש והשפעות טובות עלינו ועכ"ו, וישמרנו שמירה עליונה בכללות ופרטות, ויתן חיי בני ומוזני רוחי' תו"ג במק"א פרנסה גדולה בניקל לכולנו ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם, שמחה שלימה רפואה שלימה וישועה שלימה ובנין ביהמ"ק וביאת משיח צדקנו אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

אמרי קודש

מב"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

ה' ילחם לכם ואתם תחרישון (יד)

דברים שאמר רבינו זי"ע מוצש"פ' בשלח ה'תשנ"א, בעת פרוץ המלחמה בעיראק:

אמר לפרש, דהנה השי"ת רבון כל עולמים הבוחר בעמו ישראל, ואוהב עמו ישראל, והוא שומר עמו ישראל, מבקש לשמור על בני ישראל מכל ממשול בגשמיות וברוחניות, לזאת אמר להם משיע"ה ה' ילחם לכם ואתם תחרישון – שזה ברכה בגשמיות וברוחניות,

פי' שהשי"ת אינו נתון לבני ישראל להיות מעורבים במלחמה, כדי שינצלו ממכשול בגשמיות חלילה, עס זאל נישט פאלען אידישע קרבנות, ושינצלו בני"מ ממכשול ברוחניות, שלא יפול מחשבה לא טובה מחשבה לא טהורה בשום יהודי מקצה העולם ועד קצהו אפי' רגע כמיזמא שחלילה וחלילה כוחי ועוצם ידי, לכן ה' ילחם וגו' שלא יהא ממשולות בגשמיות וברוחניות.

שירת הים

מרן אדמו"ר זיע"א היה נוהג בכל תפילת שחרית בשבת קודש להיות הש"צ ולומר השירה פסוק בפסוק, ובהתעוררות עצומה. והוא כהמ"ד בגמ' סוטה ל': שאמרו שידה על הים כקטן המקרא הלל והם עונים על כל מה שהוא אומר, משה אמר אשירה לך והם ענו אשירה לך, משה אמר כי גאה גאה והם ענו כי גאה גאה ע"ש.

עת רצון להיושע כמו בראש השנה

בשולי המכתב באתי בעצמי להוריק ברכתי ואשר השי"ת יברך אותו ברב טוב וזכרתי אותו לטובה ביום ר"ה לאילנות, כי אדם עץ השדה והוא עת רצון להיושע כמו בר"ה, לזאת ישפיע הקב"ה עליו בני חיי ומוזני. (עשרת ישועה).

כמו שבהושענא רבא ההכנה, בחי' זרע גימטריא ערבה, להיחוד שלם שהיה אהרי זה בשמעי"צ כמבואר בכונת הו"ר,

כן בזה הוא הכנה בארבעים יום מקודם להיחוד בפסח, והיינו מלידת החיות העולם בניסן. ועל כן הזמן במו"ז בשבט להמשיך בנים היינו ג"כ זר"ע כמו בחו"ר יום ערבה כנו'.

(שער יששכר מאמר פרי העץ אות ג')

בירושלים היה יהודי אחד מפולין, שלא יכול היה להסתגל ליגמנום הכלכלי בארץ ישראל, עד שמרוב צער הוציא דיבתו רעה על פירות הארץ שאינם גדלים וטעימים כמו אלה שבחוץ לארץ.

הלך חסיד אחד, חד מוה, ולקח מן החנות לפלל הריף אחד, ומאד שפלפלים הריפים אינם גדלים בפולין, הציע לאותו חסיד: עתה אתן לך פרי טעים מפירות הארץ, ששוב לא תדבר עוד על הארץ הקדושה, וביקש מן האיש לברך קודם 'בורא פרי האדמה' בכוונה, האיש בירך נס נגיפה הגונה מן הפלפל החריף ומיר החל מענק: יותר אינו מדבר על פירות ארץ ישראל.

ראש השנה לאילנות וההשפעות שנספע

נשפע השפעות וכל טוב

חמשה עשר הוא אותיות שע"ר שמחה, רמז שבזמן הזה נפתחו לבני ישראל שער שמחה והשפעת כל טוב, ולכן הוא ר"ה לאילנות, כי אילן עולה (בגימטריא) 'מאכל' שנמשך לישראל השפעת מוזני וכל טוב בזמן הזה אמן. (ארץ עידת)

מסוגל להמשיך רפואה

היום הזה חמשה עשר בשבט מסוגל להמשיך רפואה בכל ישראל, כי היום הוא עלה ברצונו לברוא העולם, והנה רצון הוא גימטריא משי"ה, כמו שנחשב בהארז"ל כל המע פעמים ונדוע בכונתו ביקור חולים, כי השם הזה מ"ש הוא להמשיך רפואה וחיים, ע"כ היום הזה מסוגל לטובה. (תפארת בני ממונקאטש).

חמשה עשר הם אותיות שער שמחה

כי ביום זה חמשה עשר בשבט נפתחים שערי שפע ופרנסה ועשירות לשמח לב כל בני ישראל בכל משאלות לבם.

שיחת קודש מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ענין קריעת ים סוף והקשר לענין מוחה של טהרת המקוה והטבילה בה

עושים באמצעות לימוד התורה"ק, ויעזור השי"ת שנוכה מולנו יחד להתעלות בשמחה בקיום התורה והמצוות, ויעזור השי"ת וירחם שנתעלה מולנו יחד בהתמדת התורה וביראת שמים ובמידות טובות, תורה ועבודה וגמילות חסדים, והכל מתוך א געוונטע אידישע שמחה שטעניג, כי כל עבודת השי"ת צריך להיות בשמחה וטוב לבב מרוב כל, עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה.

וירחם המרחם וישמור המרחם עלי ועל כל ישראל, זמירני שכ"ז מרן אדמו"ר ז"ע לא הסיח דעתו מתשובה כל ימיו, ואפי' שהיה צדיק הדור צדיק האמיתי, מ"מ כל ימיו היה מתנהג בתשובה, וכשהיה צריך לעזור אדם א' באיזה ענין, היה לו נוסח שהיה מדבר כאילו אל עצמו ומדבר בקול שההוא ישמע, ואומר שאין לו שום עצה אלא להתעורר בתשובה, והלה הבין שלא רק הרבי צריך לשוב אלא גם הוא צריך לשוב. ואמנם אף שבתשובה יש מדרגות עד אין סוף, אבל יסוד התשובה הוא חרטה על העבר וקבלה על העתיד.

וזהי הברכה הטובה ביותר כאשר זוכים לשוב בתשובה שלמה. ואח"כ (קדושין פב, ב) הריעותי את מעשי וקיפחתי את פרנסתי, וכאשר אדם שב בתשובה זוכה לכל הברכות ולכל הישועות ולהשפעות טובות בפרנסה, ולכל השמחות בגשמיות וברוחניות, והכל תלוי בתשובה.

ובאמת כאשר ב' בנ"א מברכים זה את זה, היו ראוי שיברכו שתזכה לעשות תשובה שלמה, כי תשובה מוללת את כל הברכות, ואם יזכה לשוב בתשובה ממילא יזכה בכל טוב, אלא שאי"ז כ"כ מדרך הכבוד לברך באופן זה, אבל באמת זוהי הברכה הגדולה והטובה ביותר, כי כל הרוחניות וכל הגשמיות והגאולה שלמה הכל תלוי בתשובה שלמה.

ויעזור השי"ת שנשמע ונתבשר בשורות טובות, ויעזור השי"ת שכל ישראל בכללות ובפרטות יזכו לכל הרפואות שלמות ולכל הבריאות השלמות, בריאות הגוף ובריאות הנפש, מנוחת הנפש ושלות הנפש ובריאות הנפש ושמחת הנפש לנו ולכל ישראל, ונוכה מולנו לכל הישועות שלמות ולכל השמחות שלמות ולכל הברכות שלמות בגשמיות וברוחניות, ונוכה מולנו לכל הישועה שלמה ולכל הרפואה השלמה ולכל הגאולה שלמה, בבנין ביחמ"ק בב"א, אויף א ויסען לכעטיגן אופן אויף אייביג.

טוב, כי המקוה הוא דבר קדוש מאוד שיש במוחו לקדש ולטהר.

ובספרי חסידות איתא, שהכה של טבילה במקוה הוא שהאדם מתחדש וכתנינוק שנולד דמי, כשם שאג שמתגייר טעון טבילה, ומל ולא טבל אינו גר (עי' יבמות מז, א) וכשמתגייר ה"ה קטן שנולד דמי (שם כב, א) כך גם האדם שמתטהר במקוה נעשה כבריה חדשה וכתנינוק שנולד דמי. ומסופר על הגה"ק רבי יוסף חיים זוננפעלד ז"ע גאב"ד ירושלים ת"ו, שבדרך כלל לא התנהג בדרבי החסידות כי היה מעדת האשכנזים והפרושים, אמנם בכל זאת התנהג בכמה וכמה ענינים כמנהגי החסידים, והיה נוהג ללכת בכל יום לטבול במקוה, ושאלוהו לטעם הדבר, והיה מתחמק מלענות והיה משיב בתירוצים ואמתלאות שונות, ופ"א אמר להם שאם יש בכח המקוה להפוך נכרי להיות ישראל, הלא בודאי יש למקוה כח לדומם את ישראל למדרגה רמה יותר ודפח"ח (עי' תורת חיים להגרי"ח זוננפעלד עמ' רמה).

ואמנם כשמדברים מענין טבילה במקוה, צריך לזכור תמיד להתנהג במקוה כראוי, ולהיזהר מאוד על יראת שמים ושמירת עינים במקוה, שלא יצא שכרו בהפסדו, ופ"א נכנס למקוה איש א' שלא היה 'צדיק גדול', וכאשר יצא משם אמר עליו צדיק א' שקודם שהלך למקוה היה נראה טוב יותר. כי כל מעלת המקוה היא רק כשיש קדושת מקוה שהאדם טובל ומיטהר בקדושה ובטהרה, וכאשר אדם זוכה לטבול במקוה מתוך יראת שמים ושמירת עינים, או זוכה להיות בריה חדשה כתינוק שנולד דמי, ובכח קדושת המקוה אפשר לזכות להתרומם יותר ויותר ממדרגה למדרגה, והמקדש את עצמו מלמטה מקדשין אותו הרבה מלמעלה.

ויעזור השי"ת וירחם עלינו ויקדשנו בקדושת מקוה מים עם כל טהרת המים, ויקדשנו ויטהרנו ונוכה לתיקון ימי השבוע"ם ולתיקון השלום, ויעזור השי"ת מען זאל האבן ג'ופעלט אלעס גוט'ס, ונשמע ונתבשר בשורות טובות, ויעזור השי"ת וירחם וישמח את כל נשברי לב, וירחם וישמח את כל ישראל בכללות ובפרטות, ויעזור השי"ת וישמור בשמירה עליונה את כל בני ישראל הדרים באר"ק בכללות ובפרטות, וישמור בשמירה עליונה את כל ישראל הדרים בכל מקומות מושבותיהם בכללות ובפרטות, ויעזור השי"ת שנוכה מולנו יחד לעשות תשובה שלמה באמת ומאבה, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם.

וכבר דיברת כמה פעמים שהתיקונים הגדולים ביותר

הנה בשעת קריעת ים סוף זכו בני ישראל לגילוים גדולים ונפלאים עד למאוד, וכמ"ש 'זה אלי ואנוהו', ופירש"י בכבודו נגלה עליהם, והיו מראין אותו באצבע, ראתה שפחה על הים מה שלא ראו יהוה וקאל הנביא. וכתובת"ק יש פירושים עד אין סוף, וי"ל הדנה ידוע שהבעש"ט הק' ז"ע עורר הרבה על טהרת המקוה, וידוע שהבעש"ט הק' התגורר בסמוך לנהר ותמיד היה רגיל לטהר ולקדש א"ע, ויש מאמר משמו הק' [זנמסר בכמה נוסחאות] שמה שזכה למדרגותיו הנפלאות היה בזכות טהרת המקוה. וכן ידוע מה שאמר הבעש"ט הק' שפעל בתפלתו שהטבילה שאדם טובל א"ע במקוה טהרה יהיה נחשב כאילו התענה. וי"ל הדנה שפחה מרמז על הבחינה הירודה ביותר, ומ"ש 'על הים' מרמז על טהרה במקוה, ובאמצעות הטהרה בקדושת המקוה גם השפל שבשפלים יכול לזכות להתרומם למדרגות רמות ונפלאות עד מאוד.

והדברים אינם אמורים רק בים אלא בכל מקוה מים, כי כל מקוה נקרא בשם ים, כמ"ש (בראשית א, י) 'ויקרא אלקים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים, וירא אלקים כי טוב'. וכשם שבטהרת הים אפשר לזכות למדרגות הגדולות ביותר, ואף יותר ממדרגות הנביאים, כך גם בטבילה בכל מקוה מים, אפשר לזכות לקדושה וטהרה באופן הגדול ביותר.

והנה ביום שני לבריאת העולם לא נאמר 'כי טוב' ביום שלישי נכפל בו 'כי טוב', וידוע שיום שלישי הוא יום מסוגל לכל טוב כי נכפל בו כי טוב, והוא עת רצון מיוחד במינו. ובפשטות ביאור הדבר הוא, כי הנה ביום השני נברא הרקיע כדי להבדיל בין מים למים, אבל הבריאה לא היתה בשלימות, כי העולם היה מלא מים, ורק היה מוחיצה מן המים העליונים למים התחתונים, ורק ביום השלישי שנקו המים למקום אחד ונבראו הימים, ונברא הים הגדול וכל הימים והנהרות, והיה השלמה של הבריאה של סדר הימים, ולכן נאמר בו כי טוב גם על הפרדת המים העליונים מהמים התחתונים, ואח"כ נאמר 'כי טוב' על הבריאה הנוספת שביום השלישי, 'תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ', שגם בריאה זו היתה בשלימות, לכן נכפל בו כי טוב.

ולהג"ל י"ל בדרך רמז, 'למקוה המים קרא ימים וירא אלקים כי טוב' שבא ללמדנו שמקוה מים הוא דבר

הילולא דצדיקא

יום שב' ק"א - רבי יהודה צבי הכהן מסאמבור ב"ר אורי (תרי"ט)
 יום א' י"ב שבט - רבי יעקב יצחק מפאלטישן ב"ר יוסף יהושע מנאטשטאט (תרי"ח)
 רבי דוד יהודה לייב מקאוארין - ר' דוד לייבינע - ב"ר אברהם יהושע העשיל מסקוורא (תרי"ח)
 יום ב' י"ג שבט - רבי יעקב שמעון שפירא מואסלב ב"ר פינחס מקארין (תקס"ה)
 רבי יום טוב נעטיל מטשענעב ב"ר מנחם - טהור רעיונים - תל' החוה הק מלובלין (תקע"ז)
 רבי יוסף מנחם מנאטש ב"ר יעקב - תלמיד ר"י מקאליב ור"ג מרופשיץ (תקפ"ט)
 רבי משה דן מסקוורא ב"ר אברהם יהושע העשיל (תרי"ט)
 רבי אברהם שמואל טווערסקי מפאלטישן ב"ר אלעזר (תשד"ט)
 רבי ברוך ב"ר אלמן סוועקין ר"י טלו קליבלני (תש"ט)
 רבי מנחם מלעבוויטש ב"ר נח (תקפ"ט)
 רבי אבנר ב"ר יונת בנימין פולק מספינקא - סג"מ (תרי"ג)
 רבי אברהם בן-ציון ב"ר יהושע צבי מיכל שפירא מירושלים (תש"ז)
 רבי יעקב יהושע פאלק ב"ר צבי חרש ב' פני ירושע" (תקפ"ז)
 רבי יחזקאל דנציג מאלכסנדר ב"ר שרגא פייבל מנרצא (תרי"ד)
 רבי אהרן ארי' לייפער (ארון לייב) ב' ד אהרן מנדבורנא קאליש ב"ר ישכר בער (תש"א)
 רבי אריה לייבוש מאפטא ב"ר יוסף זכריה מנחם מסליפא - ישמח צדיק יסוד לקרא (תרי"ט)
 רבי יצחק יחיאל פאנעט ב"ר משה מדעעש (ת"ש)
 רבי דוד ב"ר מנחם בנימין שפירא ב' "בן צבי" מ"ים (תש"א)

יום ד' ט"ו שבט - ר"ה לאילנות - רבי חיים מרדכי ב"ר מנחם מאנש מרגליות (תקפ"א)
 רבי נחמיה הלוי מוהרשאווא ב"ר אברהם בירד - שו"ת דברי נחמיה - תל' בעל התניא והצ"צ (תרי"ח)
 רבי ישראל יוסף מוידרשטייב ב"ר יעקב פתל - חתן ר"א מוידרשטייב (תרי"ט)
 רבי שלמה דוד יהושע מראדניץ ב"ר יעקב אריה (תרי"ט)
 רבי שמעון מיערסלוב השני ב"ר בונים מנחם מענדיל (תרי"ח)
 רבי גדליה אהרן ב"ר יצחק זאל מליניץ ב' "חן אהרן" (תרי"ח)
 רבי יעקב ב"ר דוד מואלמלוב (תרי"א)
 רבי דוד מקולמאיי ב"ר שלמה - תל' מרן הבעש"ט קודם התגלותו (תצ"ב)
 רבי אלעזר אב"ד אריאז ב"ר ישכר בערש - זקני של הנב"י (תק"א)
 רבי אשר צבי מאוסטראה קארין ב"ר דוד - תל' המגיד ממעזריטש (תקע"ז)
 רבי אריה יהודה לייב מאוסטראה ב"ר זונה - תל' החוה הק מלובלין (תקפ"ט)
 רבי יעקב שמעון מקראקא ב"ר אליעזר תל' הנע"א ומרן מוהר"ר מלעלוב (תקפ"ז)
 רבי יעקב יוסף נישלאם אב"ד סערדאהל - תל' החת"ם (תרי"ח)
 רבי ברוך שלום מליובאוויטש ב"ר מנחם מענדיל (תרי"ט)
 רבי שלום מרדכי הכהן שווארון ב"ר משה מחרש"ם מברזן (תרי"א)
 רבי יעקב יצחק מקאלישין ב"ר אברהם אהרן (תרי"ט)
 רבי צבי אבנר פאנעטע דין דק"ק נאנאש ב"ר יעקב (תש"ט)
 רבי אברהם שלמה בידרמאן מלעלוב - י-ם בן כ"ק מרן אדמו"ר רבינו משה מרדכי מלעלוב יע"א (תש"ט)
 רבי יחזקאל ב"ר צבי חרש מקאומיר (תרי"ח)
 רבי משה מקיטוב ב"ר שלמה (תצ"ח)
 רבי אשר מולאוין ב"ר שלמה יעקב מלעטעב (תרי"ח)
 רבי ראובן הכהן מוולאשעווא - תל' הנע"א (תקפ"א)
 רבי דוד אריה לייב ב"ר צבי חרש מנדבורנא (תרי"ט)
 רבי חיים ב"ר יעקב פאלאני ב' מועד לכל חי (תרי"ח)

מעשה

לחמשה עשר בשבט האתרוג של הרבי מזוועהיל

בבית-מדרשו של הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע, בשכונת בית-ישראל בירושלים, נערכת סעודה חגיגית לרגל היום. על שולחנו מועמסות זו אחר זו קערות וסלסילות מלאות מיני פירות מרהיבי עין, בצבעים מגוונים, ואף ריבת אתרוגים משובחת שהוכנה בידי אשת אחד החסידים.

המובנים, הן בצבעו היפה, הן בגידולו הנאה, וגם פיטם מפואר לו.

בהתרגשות רבה הוא מציג את האתרוג לר' זלמן. ר' זלמן מביט באתרוג ומתחיל לגעור בילד: "הלוא אמרתי לך לא לגעת בארזים אחרים. וכי חשבת שאמכור לך אתרוג שכזה בכמה פרוטות?! מחירו של אתרוג זה הוא פי מאתיים מהסכום שבידך".

שהיו בתכלית ההידור.

הילד מנסה להצטדק ולהסביר שמצא את האתרוג בארזים שאליהם המוכר שלח אותו, וכי לא נגע בארז אחר, אך בעל החנות ממאן להאמין לו.

למזלו של הילד מתערבים בשלב הזה לקוחות השוהים בחנות. הללו נהנו להביט בילד הצעיר הבורר לעצמו אתרוג. עכשיו הם מעידים באחזי ר' שלמה כי צודקים דברי הילד.

רגשי חרטה ממלאים את המוכר על שחשד לשווא בילד. הוא גם רואה בכך את יד ההשגחה, ולכן הוא פונה אל הילד בחיוך שלחני ואומר: "נראה שמן השמים רצו לזכותך השנה באתרוג מהודר, ומכיוון שהגיע לידך בדרך כשרה, הרי הוא שלך. זכית בו!".

מאושר כולו מקבל הילד לידי את האתרוג, עטוף וארוח כראוי, ולעיני הלקוחות השמחים בשמחתו הוא יוצא מן החנות בריצה, להראות את האתרוג לאביו ולספר לו את אשר אירע.

רק בהגיעו הביתה, ולאחר שנרגע מעט, הוא מזכר פתאום במה שאירע בט"ו בשבט אשתקד, ובמילותיו של הצדיק מזוועהיל, כי אכילת ריבת האתרוג בט"ו בשבט והתפילה על האתרוג סגולה הן לאתרוג נאה ומהודר בחג הסוכות. הוא מספר זאת לאביו ודמעות עומדות בעיני שניהם.

באותה שנה מתמלא הילד האמור ברצון עז לאתרוג מהודר ויפהפה משלו. בשנים הקודמות בירך על ארבעת המינים של אביו. הוא יודע שפרנסת אביו דחוקה ביותר, ואך בקושי הוא יכול לקנות לעצמו את ארבעת מינים, אולם החשק הגדול שהתעורר בליבו גובר והולך, ולבסוף הוא מגלה לאביו את מבוקשו.

שומע האב את דברי הילד, וליבו מתרונן לנוכח חיבת המצווה הממלאה את לב הילד. מצבו הכלכלי אינו מאפשר לו לממן אתרוג מהודר בעבור בנו, אך הוא מוציא מכיסו כמה מטבעות ונותנם לילד, בתקווה שיצליח למצוא אתרוג בכסף הזה.

הילד מודה בחום לאביו ורץ בהתרגשות לעבר חנות האתרוגים הידועה של ר' זלמן זוננפלד. כשהוא מתייצב בין הלקוחות גוחן אליו ר' זלמן ושואל: "כן, מה רצונך?". משיב הילד: "אתרוג מהודר אני רוצה!".

"**וכמה יש לך?**", מוסיף המוכר לשאול. הילד פותח את ידו, ונותן למוכר לספור את המטבעות שבידו.

מביט בו ר' שלמה בסלחנות ואומר: "טוב, גש לקצה החנות, שם תמצא אתרוג בשבילך. בשום אופן אל תחטט בארזים אחרים שבחנות, שמעת?". הילד מהנהן בראשו בחיוב, וניגש אל המקום שאליו הפנה אותו בעל החנות.

מרים הילד אתרוג אחד, מביט בו ומחזירו למקומו. מרים אתרוג שני, וגם בו הוא מוצא פגמים. כך הוא מחפש בין האתרוגים, ופתאום הוא מעלה ממעמקי הארגז אתרוג יפה ומהודר ששובה את ליבו.

ככל שהוא מסובב אותו ומביט בו אין הוא מוצא בו שום פגם. זה אתרוג מושלם בכל

הרה"ק מתיישב על מקומו ומתחיל להתבונן בפירות. השאלה באיזה פרי לבחור לברכת 'בורא פרי העץ' היא עניין הלכתי מרתק, ואכן, לאחר הרהור קל הרבי בוחר פרי, מברך עליו בכוונה רבה וטועם. לאחר מכן הוא מחלק את הפירות בין הנוכחים.

בתוך כך נכנס לבית-המדרש ילד חביב כבן עשר. הנער מוכר לנוכחים, בהיותו מתגורר בסביבה ומבקר תכופות בבית-המדרש, ונהנה לחזות באירועים המתרחשים בו, כמו ה'טיש' המסורתי של הרה"ק רבי שלמה'ה.

הצדיק מסמן לילד להתקרב. נרגש פוסע הילד אליו והרבי שואל אותו: "ריבת אתרוג כבר טעמת?".

הילד משיב בשלילה, והרבי מגיש לו כף מריבת האתרוגים ומורה לו לברך ולטעום. לאחר שהילד טועם אומר לו הצדיק: "היודע אתה כי סגולה גדולה היא לאכול אתרוגים בט"ו בשבט? - בראש-השנה לאילנות נידונים הפירות ונידון גם האתרוג שיזכה להשיג כל אחד ואחד. לכן אנו מתפללים היום על האתרוג של חג הסוכות הבא עלינו לטובה, שיהיה יפה ומהודר".

הילד חזר למקומו, ובחלוף ט"ו בשבט הוא שוכח את הדברים לגמרי.

חודש תשרי מגיע, ועמו שוק ארבעת המינים, עם כל המולתו ותכולתו. גם כאן סובבים נערי ירושלים בין הדוכנים ועוקבים אחר הנעשה. היום צופים בסוחרים המכריזים בקולי קולות על סחורתם, וביהודים מדקדקים במצוות הבדוקים בעין בוחנת את ארבעת המינים,

ממנהגי - סדר סעודת חמשה עשר בשבט

אכילת פירות העץ: נוהגים להרבות ביום זה באכילת מיני פירות של אילנות [ומן אבריהם ט"ו קלא טיק טז] וכף החיים (ט"ו סיק צ"ג) בשם תיקון ישיבך וחי' ט"ו בשבט מוסר (פס"ז אות קט) כתב בשו"ת לבנו, שיהיה זהיר לברך על הפירות בש"ט שמתנהג ותיקן הוא. וכ"כ הגר"ח פלאגי בס' מוסיף לכל ח' (סי' ל סק"י) שנהגו רוב תפוצות ישראל לסדר בשלחן מכל פירות האילן ופירות הארץ עד אשר תשתי ידו, וכל אחד מברך על פרי אחר. ומנהג ישראל תורה [ובס' תורת איש הביא בשם המגלה עמוקות, שאכילת פירות בש"ט בשבט הוא סגולה לרפואה].

ומן **אכילת הפירות:** יש שנהגו לאכול את הפירות בתוך הסעודה. ויש שכתבו שראוי לאכולם שלא בתוך הסעודה, כדי שיוכלו לרבות על ידי זה בברכות. ונהגו נהרא ופשיטה. - יש שנהגו לאכול את הפירות בליל ט"ו בשבט [בס' אבן ישראל (עמ' כו) עין למשיב בס' וילקט יוסף (שנה טו, קו' י ט"ו צ"ג) שמימינו ראה שמקפידים לאכול את הפירות ביום הש"ס, וסימנא מילתא הוא י"א בחמשה עשר באספכם את תבואת הארץ].

ובודאי גם בזה נאמר מנהג ישראל תורה הוא. הן אמנת הקר שבידו היה ראי לאכלם בליל התקדש חג ד"ה לאילנות, על דרך סימנא שעושים בליל ד"ה. אך כתב שאלו תנוהגים לומר ט"ו שיר המעלות, איך אין זמן קריאת התלים בלילה. ועיין בס' שבט מיהודה (להרחיק מלובלין, בשלח ט"ו בשבט שנת תרס"ה, ד"ה נסתפקו) שמשמע ממנו שיש ענין לאוכלם גם ביום וגם בלילה, ויש שנהגו לאכול את הפירות ביום. ונהרא נהרא ופשיטה.

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

ברכת מזל טוב
הננו לברך לקדם ידידנו היקר והנעלה מחשבוני אני' של בלאנדאן, ה"ה הנח"ה ר' **שוביה שושיצקי** שליט"א לרגל שמחת נישואי הבת בשעתו מ"צ.
עב"ג הבה"ה **אליקים מנחם מנדל נ"י אורטנר** -וינה, אוסטריה יצ"ג.
ענני הגפן בענבי הגפן דבר נאה יאה ומתקבל, ויהי' שיעלה היווג יפה לתפארת בית אבות מתוך בריות גופא ונהרא מעליא.

ברכת מזל טוב
הננו לשגר לכבוד מע"ב ידידינו היקר והנעלה, פ"א מ, נכד רבוה"ק מלעלוב, שמו הטוב הולך לפניו, מפארי מתפללי ביהמ"ד ה"ה **רה"צ ר' יעקב הורווצ'יק שליט"א** לרגל שמחת נישואי הבת עב"ג במו"ט ובשעתו מ"צ.

לזכר עולם יהיה צדיק
כ"ק אדמו"ר **רבי אברהם שלמה מלעלוב זצוק"ל** בן **ב"ק מרדכי רבינו הרמ"מ זיע"א מלעלוב** הונצח לרגל יומא דהיולול יום ד' ט"ז שבט הבעל"ט ע"י ר' **א.ש.**

לעילוי נשמת
הגה"צ המקובל אשר האיר עיני העולם בתורת הנסתה **הרב דניאל בן הרב נפתלי הירצקא פריש** נסתלק י"ד שבט תשס"ה.

לוטת אלטע עטיל בת בלומא גיטל לוי"ש
מט"ס מד"ר תר"צ רבי חזקוני בידמן שליט"א: **אבאמטור שטירא יקבל ע"ע ב"ר למוח בכל יום הלכות שבת, כי גדולה זאת השבת קודש לשמחה.** וכן נזכה בעוה"ל לסיים במשך כמה שבועות כל הלכות שבת. **ואנו ממתינים לשיעוריה לרפואה שלמה מקיבו.**